

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	— fl.
Fél évre	4 kor.	— fl.
Negyed évre	2 kor.	— fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánkozásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Junius 24.

39. szám.

Szolgálati könyvek vezetése.

(Polytatás és vége.)

X.

A védkerület térképe.

11. § Hogy az erdőőr tájékozva legyen védkerületének nagyságáról, beosztásáról, a tilalmazott erdőrészeknek és a védkerületében esetleg kitűzött véderdőnek határaitól, továbbá a határdombok, háromszögelési kataszteri pontok és erdőrendezési jelzőoszlopok fekvéséről, illetve helyéről, a védkerületét ábrázoló pontos térképet kap, a melybe nem csak az erdőrendezőségi, de a helyi elnevezések is ki-tüntetendők.

Az erdőőr köteles ezt a térképet állandóan a szolgálati könyvének hátsó bekötési tábláján alkalmazott fűtőben tartani.

XI.

A szolgálati könyv előmutatása és annak az erdőtiszték részéről való látomása.

12. § Ha az erdőőr szolgálatban az erdőgondnokkal vagy valamely erdőtiszttel találkozik, köteles szolgálati könyvét megvizsgálás s netaláni utasítások bejegyzése végett minden külön felszólítás nélkül azonnal előmutatni.

Az erdőgondnok köteles ilyen esetben az erdőőr szolgálati könyvét a találkozási hely

és kelet kitüntetésével láttamozni, más erdőtiszték csak akkor, ha az illető erdőőr közreműködése mellett valamely szolgálati ügyben eljárak.

XII.

A „Munkás és fuvaros napló“ czélja, berendezése és használata.

13. § A „Munkás és fuvaros napló“ arra szolgál, hogy az erdőőr abba a felügyelete alatt végzendő munkáknál alkalmazott nap-szamosok és fuvarosok neveit, lakásukat, napi-bérüket és a munka teljes befejezése után esetleg a bérfizetési nap előtt összes keresetüket tenta (chemiai) írónnal bejegyezze.

Az erdőőr a bérjegyzékeket ezen napló alapján köteles összeállítani; más jegyzetek használata tilos. A munkások neveit és a munkabért reggel, a munka megkezdésekor kell bevezetni.

A napló berendezése és vezetése az alábbi példából kivehető, mely példából kitűnik az is, hogy a napló egyes tételei, a bérjegyzékek házi példányait képezik.

A naplóban hivatkozni kell a szolgálati könyv tételeire, a szolgálati könyvben pedig a napló tételére.

Ha az erdőgondnok a munkálatokat ellen-őrizi, köteles magának a munkások jelenlétéről meggyőződést szerezni, továbbá ha netalán a napibér előre megállapítva nem lett volna, köteles magát az erdőőr által ígért napibér nagyságáról informálni.

Munkás és fuvaros			1902 évi január hó								Napszám	összesen
n e v e	lakása	házszám	8	9	10	11	13	14	15	összesen		
			n a p j á n									
1. A Pajtás gyéritő vágásban a kivágandó fák megjelölése (szolg. kv. 15. 17. 19. 20. 25. 25 és 26)												
Ács János	Göd	12	1	1	1	1	0	0	0	4	1	4
Barna Mihály	"	34	1	1	0	0	0	1	1	4	1	4
Jó Sándor	"	1	1	1	1	1	1	1	1	7	1	7
Bán Miska	"	28	1	1	1	1	1	1	1	7	1	7
Beros Pál	"	82	1	1	1	1	0	0	0	4	1	4
Illés Péter	"	43	1	1	1	1	1	1	0	6	1	6
Kancsal János	"	91	1	1	1	1	1	1	1	7	1	7
Veres József	"	52	1	1	1	1	1	1	1	7	1	7
Szép Elek	"	53	1	1	1	1	1	0	0	5	1	5
Pörös Antal	"	60	1	1	1	1	1	0	0	5	1	5
Katona Imre	"	69	0	0	1	1	1	1	1	5	1	5
Rózsa Dénes	"	73	0	0	0	0	1	1	1	3	1	3
Tóth András	"	45	0	0	0	0	1	1	1	3	1	3
Mester Árpád	"	32	0	0	0	0	1	1	1	3	1	3
Kún Géza	"	4	0	0	0	0	1	1	1	3	1	3
összesen			10	10	10	10	12	11	10	73	1	73
A bérjegyzéket 1902 január hó 17. N. N. küldenezcel küldtem a tek. erdőgondnokságnak. N. N. erdőőr												

Az erdőőrnek csak akkor kell a naplót a szolgálati könyvének borítékába beilleszteni, ha valami munkát végeztet, különben azt lakásán zár alatt köteles tartani.

A „Mukás és fuvaros napló“-nak használatba adására, átruházására, elvesztésére, kicserélésre és megőrzésére nézve ugyanaz az eljárás követendő, a mely a szolgálati könyvre vonatkozólag a XIII. fejezetben előíratik.

A hársfa ideális képe.

(A „M. N.“ után.)

Regevilágunk kimagasló alakja a hárs. A rá való emlékezés számai ugyan nem a Golgotára, hanem a pogány korba nyulnak vissza, de azért oly szépek, kegyeletesek és megragadók, hogy világuk mellett őseink lelki életéből sok ideális képet láthatunk.

A hársfa Donád és Vodán pogány isteneknek volt szentelve, a kikről azt mondja a hitrege, hogy midőn az emberiség jóvoltáért a földön jártak, mindig valamelyik öreg hársfájuk tövében pihentek meg.

A pogány népek hitéletében oly nagy szerepet játszott, hogy még a kereszténység első századaiban is nagy kegyelettel viseltettek iránta az emberek. Hitük szerint ment volt a villám csapástól; a hancsá-

XIII.

A szolgálati könyvnek használatba adása, átruházása, bevonása esetleges elvesztése, ujjal való kicserélése és megőrzése.

14. § Az erdőgondnok a szolgálati könyv használatba adása előtt a könyv czimlapján foglalt záradékot megfelelően kitölti, aláírja és az erdőgondnokság pecsétjével ellátja, azután nyugta ellenében kiadja.

A nyugta, ha a szolgálati könyv ujjal kicseréltetik, új kelettel látandó el és újból aláírandó.

15. § A szolgálati könyv személyváltozás esetében az új erdőőrnek tovább vezetés céljából átadatik. Ilyen esetben az erdőgondnok az átadási záradékot bevezeti a könyv folytatólagos lapjára, aláírja és aláíratja a távozó és az új erdőőr által is.

A távozó erdőőrnek szabadságában áll, a mennyiben azt saját igazolására szükségesnek tartja, az egészről, esetleg annak egyes általa megjelölendő tételiről másolatot, illetőleg hitelesített kivonatot kérni, mi neki az erdőgondnok által kiadandó.

16. § Az erdőőr köteles szolgálati könyvét az erdőgondnok rendeletére elismervény ellenében bármikor átszolgáltatni, ilyen esetben működésének folytatólagos feljegyzése végett ideiglenesen új szolgálati könyvet kap.

17. § Ha az erdőőr szolgálati könyvét elveszitené, akkor köteles azt az erdőgondnokságnak azonnal bejelenteni.

ból készült hám megóvta az igavonó állatokat a boszorkányok rontásától; rügyei fogfájás, levelei fejfájás elleu használtattak; az élősdiéket a szántó-földeken elhintett hársfahamuval vélték elűzhetni.

Az, hogy nem csak a pogányok, hanem a keresztények is szent fának tekintették a hársat, kitűnik abból, hogy még a középkorban is egyedül hársfából készítették, a lignum sacrum (szent fa) nevű fából faragták a szentek szobrai. Az elköltözöttjeik iránt való ragaszkodásukat is azzal mutatták ki, hogy kedveseik sírjai mellé hársfát ültettek.

Akár öröm, akár bánat érte őket; a faluvégi hársfából mindenkor megemlékeztek, még pedig azért, hogy az a fa, melyet szent fájuk gyanánt tiszteltek, tanujuk legyen az ő vigságuknak vagy szomorúságuknak. Hársfák alatt tették a szüzek fejére a menyasszonyi koszorút, ott szünt meg leánykori szabadságuk. Ott ünnepelték gyermekeik születését, hársfa alatt lépett fegyverbe az ifju levente; alatta ülték meg kedveseik halotti torát. Terebélyes lombjai alatt

Az erdőgondnok az elvesztés körülményeiről jegyzőkönyvet vesz fel és egyuttal a közvetlen környékre hirdetményt bocsát ki a könyv visszaszerzése céljából.

A szolgálati könyv elvesztése egyidejűleg a hivatalnak is bejelentendő.

Az erdőőr új szolgálati könyvet kap, a melyet még azon esetben is megtart, ha az elvesztett könyv később megkerülne; a megkerült könyv akkor szabályszerűen lezárandó s a 18. § intézkedése szerint az irattárba teendő.

18. § Ha a szolgálati könyv a beirt feljegyzések folytán betelik vagy használat közben annyira elrongyolódik, hogy további használatra már nem alkalmas, akkor ez a könyv a következő záradékkal zárandó le:

Ez a szolgálati könyv lezárattott és a _____ erdőgondnokságnak átadatott.
Kelt _____ N. N. erdőőr. Láttá N. N. erdész.

Ennek megtörténtével a könyv az erdőgondnokság által visszatartatik és az erdőőr új könyvet kap.

A visszatartott elhasznált szolgálati könyv a kelet kitételével az erdőgondnokság által bevezetendő az irodai leltárba s a könyv mint leltári tárgy az irodában megőrzendő.

XIV.

Állandó raktárakban alkalmazott erdőőrök által vezetendő szolgálati könyvek és számadások.

19. § Az erdőhatóságok az állandó tűzifa vagy épületifa raktárakban alkalmazott erdő-

őröket, kik csupán anyagok kiadásával vannak megbízva, szolgálati könyvnek vezetése alól felmenthetik; az ilyen erdőőröknek az erdőhatóságok által hivatalosan kiadandó s megfelelő rovatokkal ellátott számozott oldalú be- kötött könyvekben anyagszámadást kell strazza szerűen vezetniök. Az említett könyvek használatba adására, átruházására, kicserélésére nézve az XI. fejezetben előirt eljárás követendő.

Ilyen könyvekkel azok az erdőőrök is elláthatók, a kik ideiglenesen nagyobb mennyiségű leltározott s kisebb részletekben eladásra szánt anyagot őriznek és ezen anyagnak a szolgálati könyvben való nyilvántartása a szolgálati könyv rendeltetése és berendezésénél fogva nehézségekbe ütköznék.

XV.

Zárhatározatok.

20. § A szolgálati könyvbe vezetendő bejegyzések mindenkor a helyszínén ténia (chéimiai) ironnal irandók be; azok a helyek, a hová oly számjegyek beiratnak, a melyek méreteket, famennyiségek vagy pénzösszeget kifejeznek, előbb megnevesítendők (l. a 8. § kimutatásában aláhuzott számokat).

Az eddigelé szokásban volt az az eljárás, hogy az írónnal tett bejegyzés otthon azonnal ténitával átiratott, mellőzendő.

Ha az erdőőr szolgálati könyvébe előre nem látott okoknál fogva, pl. megbetegedés

beszélték meg ügyesbajos dolgaikat, áldozatokat mutattak be isteneiknek. Alatta hozták meg ítéleteiket a bírák s ezért nevezték a hársfát az igazságszolgáltatás fájának. Hogy ítéletük igazságáról erős biznyságuk legyen, a bírák az ítéletet mindig azzal zárták le, hogy határfájuk alatt hozták meg azt.

Nem lehet csodálni, hogy ily hatalmas történelmi szereplés és hírnév után úgy a mondák világában, mint a valóságban sokat szerepel a hársfa.

A hársfát a szeretet fájának tekintették; alatta esküdtek egymásnak örök hűséget a szerelmesek és a szent fáról leszakított levél volt az első emlék, a mit egymásnak adtak. mintha tanuságtételre akarták volna kérni azt az égi hatalmasságot, a melynek a fa ajánlva volt.

A Rima forrásánál van egy hársfa, mely a népmonda szerint ezer éves; azt beszélnek róla, hogy honfoglaláskor a vezérek alatta pihenték ki fáradalmaikat. Sok csodás és mesés dolgokat mesélnek róla. Ha az ember leül a tövéhez, sutogó, lágy hangokat hall,

mintha nem is csak a szellő érne lombjait, hanem mintha a mult szellemének hangja lenne az; csodás dolgokat regél és ha az ember jól figyel zsongására hirt vehet a jövő felől. Ezt a fát a nép még ma is szent fájának tekinti és messze vidékről zárandokolnak hozzá, különösen a szerelmesek, mert azt hiszik, hogy a fa szerencsét hoz rájuk.

Mátyás királynak a hárs kedves fája volt s a szliácsi hársfa alatt gyakran megpihent s ott adomány leveleket irt alá.

Nyitra vármegyében, a bajmóczi vár előtt hazánk egyik nevezetes hársfája diszlik, a mely — habár túlhaladta már az ötszáz évet — még most is ép; ez alól a fa alól indult Pálffy János, a nagy labancz a hires szatmári béke megkötésére; nagyjaink több ízben tanácskoztak alatta hazánk sorsa és jövője felett.

Történelmi nevezetességű a sárosmegyei Zboró vár alatt levő „centum tilias,” melyeknek lombjai a nagy Rákócziról susognak, fontos találkának, szép ünnepélyeknek lehettek tanui.

folytán otthon vezet be valami jegyzetet, arra tentát is használhat.

21. § Az erdőgondnok a szolgálati könyveket havonta legalább egyszer alaposan megvizsgálni; a megvizsgálás foganatosítását a szolgálati könyvbe bevezetni és azokat az erdőöröket, kik szolgálati könyvüket netalán helyesen vezetni képesek nem lennének, megfelelő módon oktatni köteles.

Budapest, 1902 április hó 9-én.

A minister helyett:

Kiss s. k.
államtitkár.

A vad kizsigerezése, kifejtése és feldarabolása.

(Folytatás és vége.)

A hivatásos vadásznak nem csak a vad kizsigerezése, hanem az azzal való további elbánás tudása is hivatása körébe tartozik, u. m.: a fő-, dam- és özvad agancsainak kifürészelése, a vad bőrének szabályszerű lefejtése és a vadhús feldarabolása.

Az agancs kifürészelésével kezdjük a vad vetkőztetését, vagyis a lenyúzást, azaz mit a feldarabolás követ. Ez az eljárás pedig a következő: Az agancs tövétől a tarkó felé kb. 8–10 cm.-nyi távolságban felmetszük a bőrt s a szemüregen keresztül lefelé fölhasítjuk azt; azután pedig ezen mestervágás (metszés) irányában lefűrészeltjük a koponya-csontot: ezt megelőzőleg azonban — ha még eltávolítva nem volt — kimetszük a nyelvet. Mindezek megtörténte után a vadat háttal a földre fektetjük s a bőrt a hasürtől a szügyig felmetszük; majd pedig ezt követőleg

körülvágjuk a bőrt a jobb előláb alesülke felett 8–10 cm.-nyire és a lábszárat balfelől a szügy közepéig (illetve a mellkasig) felhasítjuk; ugyanígy végezzük a metszéseket a bal első, aztán a hátsó lábakon; ez utóbbiaknál a fejtést a hullatóig folytatjuk, de térdinon át vezetve késünket. Ha már mindezekkel rendben vagyunk, akkor a bőrnek lefejtéséhez, vagyis a vadnak tulajdonképeni vetkőztetéséhez fogunk és ezt hátulról kezdjük s mindenekelőtte a lábokról fejtjük le a bőrt, illetőleg a fejtőkés használata nélkül, csupán csak ujjaink és öklünk nyomása segélyével; a fejtést azután addig folytatjuk, míg ezzel a vad farkához, illetve fölfelé a fejéhez érünk. A bőrt a fejen meg-hagyjuk a fülekkel együtt, vagy pedig a fület és farkat levágjuk s nyomban elvetjük.

A szarvas feldarabolása a saját kiterített bőrén történik vadászias módon, valamint a däm- és özvad is saját bőrén lesz feldarabolva. Ez ugyan egy kissé mészárosmunka — mindamellett tudni kell a hivatásos vadásznak is a módját. A földarabolással járó minden kézfogást, illetve az egész munkát nagy vadászatok alkalmával teljes felszerelésben (nem pedig ingújjra vetkőzve) állva végzi a vadász. A feldarabolásnál mindenekelőtte nagy gondot kell fordítani a nagy tisztaságra; vigyázni kell, nehogy a húst beszörözve, piszkítva vagy bevérezve adjuk ki kezünkől; a késsel is óvatosan bányunk s a fölösleges vágásokat kerüljük, mert ezáltal igen szétroncsolódnék a vad s így a hús minden jó kinézését elvesztené; — a csontok szét-hasogatását is lehetőleg kerülni kell, inkább ki kell fejteni azokat. Ami pedig a feldarabolást illeti, az az első lábknak a lapockával együtt való levágásával veszi kezdetét, úgy, hogy a hát teljesen sértetlen maradjon, mire a bal vagy jobboldali vékonyat (az mindegy), a csonttól elválasztjuk és a vékony részt a bordák mentén szintén elválasztjuk a gerinczrészttől — de olyformán, hogy a bordákból még egy jó tenyér-

Sok híres hársfája van Magyarországnak; erdeink Európa leggazdagabb hárs erdeit képviselik. Arad vármegyében, a Bánságban, Aranyág vidékén a Duna és Dráva közötti részen, az Al-Duna mentén, a magas hegycsoportok gerincein nem egy faóriás van belőlük, a mely derekán mérve az öt métert meghaladja.

Említést érdemelnek még a sok századot látott kolozsvári gyönyörű hársfák és a pozsonyi Stubeck téle kert hatalmas hársa, a melynek törzse hat és fél méter átmérőjű.

Még mielőtt a költő dicsőimnust zenghetett volna a hársfáról, még mielőtt a költészet ezüst szálai felékesítették volna, már áldást hozó, nélkülözhetlen fája volt a hárs az emberiségnek. Innét ered az a regevilág, a mely körülveszi. Nem csak terebélyes koronája és kellemes illatot árasztó virágjaiért lett nagyra becsülve, hanem azért is, mert hasznos volt annak úgyszólván minden részecskéje.

Az ókori háztartás körül nagy szerepe jutott a hársfának. Theophrast görög író felemlíti, hogy

a hársat már a régi görögök is úgyszólván mint nélkülözhetlent ismerték.

Oroszországban a szegényebb néposztálynak majdnem életadó fája, mert a nagy nélkülözésből gyakran kíségeti őt. Házfedelet, kocsikast, papucsot, lábtörölt, kosarat, kötelet, zsákot, sőt még csónakot is fonnak a háncaiból.

(Folytatás következik.)

ADOMÁK.

Fináncz kapacitás. — Nagybátya: Nézd Károlyka! Mert jól viselted magadat, adok valamit. Az egyik kezemben van egy ezüst forint, a másikban egy bankó Melyiket akarod?

— Károly az ezüst forintot a bankóba göngyölve.

Gyermeki logika. — Kati: Mondja csak nagynéni mi az a telegráf?

— Néni: Az fiam olyan valami, mely ha valamit, közöl nek vele, abban a pillanatban tovább adja az egész világnak.

— Kati: Ah, hisz akkor te is telegráf vagy nénikém.

— Néni: Hogy-hogy?

— Kati: A papa épp tegnap mondta a mamának, hogy: ne szólj a nagynéninek, mert különben mindjárt megtudja az egész világ.

nyi rész hozzá essék. Azután kimetszük a czombokat, a czombesontot a medenczében ülő bunkójától (vagy fejétől) elválasztva — végül pedig a fejnek, nyaknak és gerincznek egymástól való eltávolítása következik. A harmadik bordát a többitől s a gerinceket elő-, közép- és hátsó gerinczekre osztjuk. Megjegyzendő, hogy az őznél, valamint a szarvas- és damborjagnál a hátat és remeket egy darabban szokták hagyni. A feldarabolásnál tarkó- és nehéz vadászkest szokás használni; a kis-baltát a vadász a mészárosnak hagyhatja.

Lakatos Károly

Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely	Utolsó posta
861.	Hegedüs Antal	Dobrest	
862.	Szlimák János	Ósva	Bööd
863.	Biró László	Felső-Tárkány	
864.	Smolensky Sándor	Bruckenu	
865.	Junkert Henrik	"	
866.	Nagy Mihály	Nagy-Nyires	
867.	Bakk Ferencz	Bukova	Várhely
868.	Maksay Lajos	Déda	
869.	Nagy János	"	
870.	Ambrus István	"	
871.	Kozma Sándor	"	
872.	Ujlaky Lajos	Znió-Váralja	
873.	Holló Ferencz	Nadrág	
874.	Klés Tamás	"	

A névjegyzékbe a szedő tévedéséből hiba csúszott be, a mennyiben a 785 tétel alatt Czere Sándor helyett tévesen Csere Mihály lett bevezetve, mit ezennel helyreigazítunk.

Az 1000 jelentkező még mindig nem lévén együtt, az alapszabályok felterjesztése is késedelmet szenved; felkérjük, ennél fogva lapunk azon tisztelt olvasóit, kiknek neve még a névjegyzékben nem volt, de az egyesület tagjai óhajtanak lenni, hogy ebbeli szándékukat — legezélszerűbben az előfizetés beküldéskor — koruk megjelölésével bejelenteni szíveskedjenek. Bizton reméljük, hogy ama hatszázat meghaladó tisztelt olvasóink köréből, kiktől az előfizetési díjat várjuk, bőven ki fog telleni a még hiányzó szám. Az 1000 név betöltével azonnal közölni fogjuk a felterjesztendő kérvény szövegét, mely bizonyára mindenkinek érdekelni fog s már ezért is szükséges az előfizetések mielőbbi beküldése, mert — kivált a régiek hátralékosoknál a lap további küldését kénytelenek leszünk beszüntetni.

Hasznos tudnivalók.

Ne adjuk el a csontokat. Mindenféle csont és csonthulladék nagyszerű trágyát szolgáltat minden

további eljárás nélkül, ha azokat gyümölcsfák vagy szőlőtőkék közelében úgy elássuk, hogy a gyökerekkel érintkezzenek. Új ültetvényeknél a legmelegebben ajánljuk egy csontreteg elhelyezését a gödörben. A csont leglényegesebb alkatrészei a zsir, az enyves anyag és a phosphorsavas mész. A mész a phosphorsavat, az enyves anyag az élelyt szolgáltatja, a melyek lassan-lassan a gyökerek által tápanyagként felszívódnak. Ha pl. egy fát, mely ilyen csontreteg alatt ültetve, a földből kihuzunk, úgy azt találjuk, hogy a fa gyökerei a csontokat mintegy körülhálózák s a hol lehet, a madár karmaikép befelé hajlanak. Ne adjuk el hát a csontokat.

Sózzuk a szénát. El ne mulassza egy gazda sem a sózás ezen legelőnyösebbnek és leggazdaságosabbnak bizonyult módját alkalmazni. Az eljárás a következő: A marhasót megöröljük mindjárt és a szénát a behordás alkalmával a mikor a szénatartóba vagy pajtába berakjuk, behintjük. Az erjedés következtében előálló vizgőz elolvasztja a sót, úgy, hogy az egész kazalt vagy boglyát átjárja és a marha az etetés alkalmával a kellő mennyiségben kapja. Ha normális adagként 15 kg. szénát is 75 gr. sót számítunk egy-egy állat után, úgy 100 kg. szénára 500 gr. sóra van szükség. — A szénakészlet azonnali sózásának további előnye abban áll, hogy az erjedési processzus lassabb lévén, az öngyulladás veszélye ez által csökken. Azonkívül meggátolja a só a penész képződését is.

KÜLÖNFÉLÉK.

Elöléptetések. A szászsebesi m. kir. erdőhivatalnál előléptetve lettek: II. főerdőőrre: Szabó Márton I. oszt. erdőőr, II. oszt. erdőőrké: Tőke László, Barb János, Balomiri Romulus, Nyika János, Bendrofián Illés, Miklós István, Popp János, Rosin Dániel, Sipos Gyula, Keszler József, Rónai Mihály, Kalmár Menyhert, Tanhoffer István, Vecserdi György, Csányi János, Szilágyi János, Bokor András, Szarvas István és Pászku János; I. oszt. erdőlegény: Faur Traján II. oszt. erdőlegény.

Földrengések statistikája. Krisztus után 79-ben elpusztult Pompeji és Herkulanum; 1667-ben: Semanal Hunkázus, három hónapig tartó földrengés, 80.000 ember meghalt; 1692-ben: Port Royal (Jamaika) pusztulása, 3000 halott; 1694-ban: Szicilián 54 város és 301 falu elpusztult, 100.000 halott; 18.000 Kataniában, amelynek alig maradt nyoma; 1703-ban: Jeddol Japóus pusztulása, 200.000 halott; 1731-ben: Peking mellett 100.000 ember meghalt; 1746-ban: Lima és Kallav pusztulása, 18.000 ember a romok alatt lelte halálát; 1751-ben: Portau-Prince (Szanto Domingo) pusztulása; 1755-ben: Földrengés Kvitón és Lisszabonban, ahol nyolcz perc alatt a legtöbb ház elpusztult és 50.000 ember meghalt; 1767-ben: földrengés Martinique szigetén; 1788-ban: földrengés St.-Lucián, 900 halott; 1797-ben: Szanta Fé és Panama közt, Kvitóval és Kuzkóval együtt elpusztult az egész vidék, 40.000 halott; 1812-ben: Földrengés Karakaszon, 12.000 halott; 1839-ben: Földrengés Martinique szigetén, 700 halott Port-Royalban, 1842-ben: Szanto-Domingo pusztulása, 4000 halott; 1843-ban: Pointe a Pitre (Godeloupe) pusztulása; 1859-ben: Kvito pusztulása, 5000 halott; 1868-ban: Peruban elpusztultak Strekipa, Skik, Takna és más városok, 20.000 halott, 1200 millió márkára menő kár; 1883-ban: Jáván 30 vulkán és különösen

a Krakatóa működött; hamut, követ és iszapot 75 kilométernyire dobtak, 35.000 halott; 1895-ben: Hamaivi (Japán) pusztulása, 21.000 halott; 1902. februárban: Földrengés Samakán (Kaukázus), 2000 ház romba dőlt, 4000 halott; 1902. áprilisban: Guatemala több városa elpusztult, sok száz halott; 1902. májusban: Martinique pusztulása, több mint 40.000 halott.

Mikor a trónörökös célba lő. Viktor Emánuel olasz király résztvett az idén Rómában a nagy céllövő-ünnepségen, maga is lövöldözött, még pedig úgy, hogy majdnem mindenik golyója talált. Ebből az alkalomból egy olasz újság nagyon érdekes és nagyon jellemző anekdotát mond el Viktor Emánuelről. 1886-ban történt, a király, a ki akkor még trónörökös volt, azt a kívánságát fejezte ki, hogy szeretne résztvenni a katonai céllövő-gyakorlatban. A kívánságát természetesen örömmel teljesítették és a trónörökösöt abba a csapatba osztották, a melynek Pratesi ezredes volt a kommandánsa. A trónörökös előre megkérte az ezredest, hogy érkezésekor egy pillanatra se szakítsák meg a gyakorlatot, nem keressék semmiféle üdvözlést. Az ezredes tudomásul vette a kívánságot, az üdvözlés csakugyan elmaradt, a gyakorlat zavartalanul folyt tovább, de mikor a trónörökösre került a sor. Viktor Emánuel, a helyett hogy puskát fogott volna, hátraszólt:

— Ki az ezredben a legrosszabb lövő?

Kinos pauza állt be, az ezredes elhalványodott, de — végre is előtűszkoltak egy feketeképű közlegényt. A szegény katona halálsápadt lett, de a trónörökös barátságosan odalépett hozzá és szíves hangon mondta:

— Ne félj semmit, fogd a puskádat és lőjj!

A szegény katona pedig — mit tehetett — fogta a puskáját s mialatt egész testében reszketett az izgatottságtól, lőtt, lőtt minden célzás nélkül, tizenkét-szer egymásután, a mint dukált. A tizenkettedik lövés után pedig odakünt a céltábla mellett megharsant a kürt, a mi azt jelentette, hogy — talált mind a tizenkét lövés. Az ezredes roppant zavarban volt, a katona majd hanyatt vágódott a meglepetéstől, csak a trónörökös maradt nyugodt és hűvös, kissé gunyos hangon mondta:

— No lám, ugy-e jó volt ez a kis — csere. Ez a fiú egy dicsőséghez jutott, a mit éppen úgy megérdemel, mint a hogy én megérdemeltem volna, én meg — tanultam valamit.

Szalutált és távozott.

A nő teremtése. Egy nagyon kedves és elmés indus rege elmondja, hogyan alkotta meg a mindenség teremője, a nagy Vulkan a nőt. Mikor Vulkan nagyjában elkészülvén a teremtés művével, elkészült a férfival is, eszebe jutott, hogy teremtenie kellene a férfi mellé nőt. Csakhogy nagy alkotó kedvében Vulkan bőven bánt a materiával és mindazt, a miből az ember teremődik, rapazarolta a földre. Azt tette tehát a nagy Vulkan, hogy fogta a kigyó hajlékonyságát, a repkény simulekonyságát, a nád egyenességét, a nap-sugar ragyogását, a rózsalevel bársonyos puhaságát, a harmatot, az őz tekintetét, a szél állhatatlanságát, a mez édességet, a tigris kegyetlenségét, a tűz forróságát, a jég hidegességét, a tigris kegyetlenségét, a gyöngy füstölését és a szarka csörgését — és ezeket összevegyítve, megalkotta belőlük — a nőt.

A föld és az ember. Egy szaklapban olvasuk a következő apróságot: A statisztikai adatok arról, szólnak hogy az emberiség tulságosan szaporodik. Pedig apróra ki lehet számítani, hogy egy ember táplálására mennyi terület, és mivel a nem szilárd tér is számításba

jó, mennyi víz szükséges. Természetes, hogy a szaporodás nem lehet végtelen, hanem nagyon is meg van határolva, kivéve azt az egy esetet, ha vegyi uton fogják az élelmi-szereket előállítani tudni. De mégis az a kérdés merül fel, hogy tulajdonképpen mikor jutunk el a véghatárhoz. Ezt egész bizonyossággal nem lehet megállapítani, de ha a szaporodás esetleg az arányban nő, mint a tizenkilencedik században, akkor 2242-ben már negyvenkét milliárd lesz az emberiség száma, azaz tízszer annyi, mint most, sűrűsége nézve pedig kétszer olyan, mint a világ legnépesebb országának Belgiumnak lakossága. Csak-hogy Belgium most sem tud saját földje erejéből megélni. A helyes következtetés tehát az, hogy háromszor ennyit eltarthat ugyan még a föld, de tízezer ennyit éppenséggel nem, a negyvenkét milliárdos rekord tehát sohasem fog bekövetkezni. Hogy a mostanihoz képest háromszoros sűrűségű népesség megélhessen, ahhoz is az kellene, hogy a földnek mindenütt olyan termőképessége legyen, mint a milyen Khináié.

Krokodilusok tenyésztése. Egykor bizony senki sem mert volna arra gondolni, hogy a krokodilusokat tenyészteni fogják. De mert idők múltán a krokodilbőr-erszények és albumok általában a krokodilbőr-munkák roppant kelendőségére tettek szert, a természet rendes krokodilus-szállítással nem tudta ellátni a mindinkább gyarapodó ipart, tehát az ember tenyészteni kezdte a krokodilusokat. Florida félszigetén például az utolsó másfél évtized alatt 1880-tól 1894-ig bezárólag harmadfél millió alligátort tenyésztettek. Ez a tenyésztés különben nem valami nehéz, mert a szóban lévő állatoknak az életfeltételei nagyon egyszerűek. Persze olyan hosszú példányokat nem produkálnak a mesterséges tenyésztéssel, mint a nagy természet, amelynek ölen öt-méteres krokodilusok is termettek.

A lakzi. Mint egy német vidéki lap, a Wiesen-thäler Zeitung elmondja, Breitnau mezővárosban nevezetes esemény történt a minapában. Az Oroszlánhoz címzett vedéglő tulajdonosának a fia elvette a Bárányhoz címzett fogadó tulajdonosának a leányát. Az Oroszlánt és a Bárányt ilyen módon adáz konkurrensékből szerető atyafiakká változtatta Hymen csodás hatalma. A lakzi méltó volt ugy az Oroszlán dalás, fiához, mint a Bárány szende leányához. Ötszáz vendéget hívtak meg és hatszázra készültek. A násznép ötvenkét szekéren érkezett a lányos házhoz és egy szekér se volt üres. Elfogyott a lakzin három métermázsá marhahus, négy ürü, három sertés, három borju, nyolcszáz pár hurka, két mázsá lisztből készült gombóc és, hogy a szomjuság se ölje az embert 1700 liter bor. Ezek után biztosra lehet venni, hogy az Oroszlán fának a házassága a Bárány leányával okvetetlenül boldog lesz.

Hol van a földön leghamarabb ujév? Ki-számítottak, hogy mikor Berlinben az ujév vasarnap éjjel 12 órakor kezdődik, akkor Filadelfiában még csak december 31 esti 6 óra van. Szan-Franciskóban pedig még csak december 31 délutáni 3 óra van. Ha most már keletnek, Ázsia felé fordulunk, akkor úgy találjuk, hogy mikor Berlinben éjjel után ujévre fordul az idő, akkor Kelet-India Kalkutta városában már ujév napjának 5 órája, Szidneyben (Ausztrália) reggeli 9 óra, Uj-Szélandban pedig már reggeli 11 óra van. A földtekén tehát legelőször Uj-Szélandban kívánhatnak az az emberek leghamarabb egymásnak boldog ujesztendőt.

Az ember vegyelemzése. Egy párisi vegyész nagyon érdekes cikket közöl a Revue Internationale de la Medicineben arról, hogy milyen vegyi anyagok vannak az emberi testben. Egy középtermű, hatvannyolc kilo-

gramm sulyu emberben annyi fehérje-anyag van, mint ezerkétszáz tojásban, s annyi vas, hogy két gramm sulyu szöveget lehetne belőle csinálni. A sovány ember zsiradéka nem sok, csak hetedfél kilogramm, szén ellenben annyi van benne, hogy kikerülne belőle hatvanöt darab ceruza. Nagyon sok bennünk a foszfor is: egy-egy emberben annyi amennyi nyolcszázhuszezer szál gyújtó gyártásához szükséges. Só husz kávéskanállal kerülne ki belőlünk, cukor ötvenkilenc darab, víz pedig negyvenkét liter, még olyan emberben is, aki soha életében nem iszik vizet.

Lengyel-zsidó közmondások. Egy varsói újság egész csomó lengyel-zsidó közmondást szedett össze. Ime egynéhány belőle mutatónak: A szegénység nem bűn, de nem is erény. Könnyebb talpra állítani a részeg embert, mint a szegény embert. Ha a szegény ember tyukot eszik, vagy ő beteg, vagy a tyúk volt beteg. Szegény embernek csak a pupja a fölöslege. Három dolog van, a mi eső nélkül is megnő: a bér, a kamat meg a lány. Füled legyen mindenkié, a kezed a barátodé, az ajkad a feleségedé. Az ördög jobban fél a rossz asszonytól, mint a rossz asszony az ördögtől. Férj, feleség egy test, egy lélek, de több zseb. Asszonyra titkot csak akkor bizz, ha előbb kivágtad a nyelvét. Az asszony akkor is tud hazudni, ha egy szót se szól. Lelketlen asszonynak ezer a lelke. Az asszony vagy a jóra csábít, vagy a rosszra csábít, de mindig csábít. A szerelem csak kenyérre kenve édes.

Szerkesztői üzenetek.

Tóth András urnak, Osztróluha. A beküldött 4 koronával az év végeig van előfizetve. **Orénd János** urnak, Alsó-Árpás. Annak hogy néha rendetlenül kapja a lapot, csak a posta lehet az oka mert itt minden kedden délelőtt lesznek a lapok feladva **Vigyikán Péter** urnak, Sófai. Előfizetése augusztus végén jár le. **Papp Sándor** urnak, Bologd. Az Ön előfizetése is augusztus végeig van rendben **Mosberger Márton** urnak, M. Derecske. Hogy utóbbi lapjait nem kapta rendesen, annak az az oka, hogy lakása változását nem jelentette be. Ezt mindig már az átköltözés előtt kellene tenni, hogy itt a címet, kiigazíthassuk. A hiányzó számokat elküldtük. **Bálint László** urnak, Füzér. Előfizetése csakugyan szeptember végén jár le. **Német Sámuel** urnak, Uj-Sinka. A tilalmi táblákra vonatkozó árjegyzéket **Winkler Gusztáv** itteni gyárossal azonnal elküldtük s azt hisszük, hogy eddig már megkapta. 50 darab 22 koronába kerül.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Pályázat.

Méltóságos gróf Esterházy Miklós Mórész ur csákvári erdőhivatala egy erdőhivatali segédet keres. Peltételek: egy hazai szakiskola végzése, a magyar és német nyelvnek szóban és írásban tökéletes birása, szép írás, rom. kath. vallás és a katonai kötelezettség befejezettsége.

Okmányokkal felszerelt folyamodványok Ő Méltóságára a gróf urra czimezve alulírott erdőhivatalhoz küldendők.

Csákvár (Fehérmegye) 1902 évi május hó 31-én.
Holfeld Henrik.
uradalmi erdőmester.

Pályázat erdőőri és erdőlegényi állásokra.

Besztercze Naszód vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 1902 évi 107 számú határozatából kifolyólag a vármegyében:

2 I. oszt., 3 II. oszt., 5 III. oszt. erdőőri és 4 I. oszt., 5 II. oszt. erdőlegényi állásra ezennel pályázat nyittatik.

Az I. oszt., erdőőr évi járandósága 1000, a II. oszt. erdőőre 900, a III. oszt. erdőőre 800, az I. oszt. erdőlegényé 600, a II. oszt. erdőlegényé 500 koronát tesz ki összesen.

Ezen állásra csak oly egyének pályázhatnak a kik a) magyar állampolgárok, b) fedhetlen életűek, c) életüknek 24 évét betöltötték, d) az erdőőri szakvizsgát kiállották és e) ép szellemi erő és egészséges testalkat mellett hibátlan beszélő, látó és halló képességgel bírnak.

Az erdőőrök lótartásra köteleztetnek és a ki-nevezendő erdőőrök és erdőlegények állomásaikat folyó évi augusztus hó 1-én elfoglalni kötelesek.

Az erdőőri szakvizsga hiányában erdőlegénynyé esetleg kinevezett egyen szolgálata mindaddig ideiglenes, míg az illető az erdőőri szakvizsgát sikerrel letette.

Felhivatnak mindazok kik fenti állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt és a szükséges fenntartási kellékeket beigazoló illetőségi és hatósági bizonyítványokkal, anyakönyvi kivonattal, erdőőri szakvizsgálati és közhatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat legkésőbb folyó évi július hó 5-éig alulírt hivatalnál nyujtsák be.

Beszterczén 1902 évi június hó 18-án.

M. kir. állami erdőhivatal.

ÁLLÁST KERES

egy erdőőr, ki a szakvizsgát jó eredménnyel letette, nyelvismerete magyar, német és román, az erdészeti és vadászati teendőkben egyaránt jól jártas, ért a nagy vadra való vadászathoz, cserkészéshez, a kártekonny és dúvadak irtásához. Címe megtudható e lap kiadóhivatalában.

1—3

Ajánlkozás.

Most magasabb rangu uraságnál szolgáló s erdőőri szakvizsgát tett fiatalember olyan helyen keres megfelelő alkalmazást, hol megnősülhetne.

6—6

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtatnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltóságu Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb meglegedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készségeel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megéveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

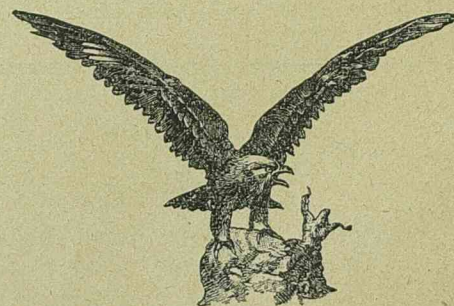
MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. ÉS KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRAK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KESZPENZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.